

Rättelse av beslut på sida 3 och 19 enligt 36 §
förvaltningslagen (2017:900)
den 25 november 2024

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Grundskolan
Metapontum i Stockholms kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Grundskolan Metapontum avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Grundskolan Metapontum i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett systematiskt och medvetet jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla och implementera metoder för att ge eleverna större möjlighet att delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **15 augusti 2024 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:5566) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsan samt inkommen dokumentation från huvudmannen och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att kontinuerligt och på olika sätt följa upp skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl betyg och omdömen som resultat från nationella prov och olika kartläggningar som görs av lärare och elevhälsan. Uppföljningen sker regelbundet med en tydlig systematik under läsåret, bland annat vid klasskonferenser och elevlägesmöten där elevernas måluppfyllelse och kunskaper följs upp samt i andra möten kring genomförda kartläggningar av elevernas kunskaper. Genom att ta del av resultat från bland annat huvudmannens enkätundersökningar samt utifrån möten med arbetslagsledare från samtliga stadier, förstelärare samt elevhälsopersonal skaffar sig rektorn en nulägesbild av skolan. Genom både planerade och oplanerade verksamhetsbesök som genomförs av såväl skollledning som representanter från elevhälsan skapar sig rektorn en inblick i undervisningens genomförande. Dessutom får rektorn också information från pedagogiska ledningsgruppen om lärares förutsättningar att bedriva undervisningen, samt via skolans värdegrundsteam hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Rektorn bedriver ett analysarbete som görs löpande under läsåret med fokus på enskilda elever och klasser. På elevlägesmötena diskuterar någon från skolledningen tillsammans med lärare och representanter från elevhälsan bland annat orsaker till kunskapsresultat, resultat av

kartläggningar samt vilka åtgärder som behövs sättas in. För årskurs 1–3 finns en tydlig struktur på när uppföljningar och analyser ska genomföras och när skolledningen deltar i resultatdialoger med lärare som undervisar i dessa årskurser. Liknade arbete har påbörjats detta läsår för mellan- och högstadiet med att ta fram en struktur för kartläggningsmaterial och screening. Rektorn analyserar även skolans resultat efter läsårets slut genom att bland annat ta del av ämneslagens analyser av kunskapsresultaten. Förra året tog rektorn fram ett frågebatteri för att kunna analysera betygen på en djupare nivå. Analysarbetet är dock under utveckling och rektorn planerar att lägga mer tid till att göra djupare betygsanalyser på mellan- och högstadiet. Rektorn har i sitt analysarbete sett att skolan har hög måloppfyllelse men har också identifierat att det finns elever med F-varning i ett visst ämne. Rektorn har även dragit en samlad slutsats om att det är stor skillnad på lektionsstrukturen för lågstadiet jämfört med mellan- och högstadiet.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsinsatser och resursfördelningen har en tydlig koppling till de behov som har identifierats i analyserna av olika resultat. Exempelvis har rektorn satt in insatser i en specifik klass där många elever fick F-varning i ett samhällsorienterat ämne samt initierat ett utvecklingsarbete i de arbetslag som behöver förbättra lektionsstrukturen. Rektorn har även utifrån lärares bedömning uppmärksammat att lärare på mellanstadiet behöver stöd i att anpassa sin undervisning utifrån elevernas behov av stöd i olika ämnen. Biträdande rektor kommer under året ha fortbildningsinsats med lärare på mellanstadiet för att de ska kunna anpassa sin undervisning bättre. Vidare framgår att rektorn har tillsatt en så kallad stormentor som arbetar deltid på mellanstadiet då rektorn sett ett mönster i att det blir sämre trygghet och studiero när eleverna byter från lågstadiet till mellanstadiet. Insatsen av att tillsätta en stormentor har märkbart minskat antal kränkingsanmälningar.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärarna inom varje arbetslag och ämneslag samt mellan lärarna och elevhälsan. Det kollegiala lärandet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsområden och värdegrundsarbetet. Exempelvis har arbetslagsledare på lågstadiet drivit ett kompetensutvecklande arbete utifrån en metod med syfte att stärka ledarskapet i klassrummet. Dessutom driver rektorn ett utvecklingsarbete tillsammans med arbetslagsledarna och förstelärarna med syfte att utveckla skolans systematiska kvalitetsarbete. Rektorn leder arbetet genom att planera och skapa strukturer för det kollegiala lärandet och följer tillsammans med pedagogiska ledningsgruppen upp att utvecklingsarbetet ger avtryck i undervisningen. Dessutom följer rektorn upp det kollegiala

arbetet i medarbetarsamtal utifrån frågor specifikt kopplade till skolans övergripande mål och hur lärarna arbetar med dem.

Skolan har tydliga rutiner och förhållningssätt och dessa rektorn kommunicerat vid flera tillfällen under läsåret och finns dokumenterade och tillgängliga i skolans gemensamma plattform. Exempelvis har skolan tydliga rutiner för olika händelser och förväntansdokument för elever och personal. Arbetet med gemensamma rutiner och förhållningssätt följs upp regelbundet under uppstartsdagar i början av läsåret, på arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal och via mejl. Oplanerade lektionsobservationer görs också av rektorn eller biträdande rektor vid behov för att följa upp arbets- och förhållningssätt. Nyanställda och obehöriga lärare får en planerad och noga övervägd introduktion och uppföljningssamtal med en biträdande rektor samt blir tilldelade en mentor. Obehöriga lärare får även stöd av en legitimerad lärare i bedömningsfrågor.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn ger en svag ledning och styrning kring frågor som rör skolans strategiska jämställdhetsarbete och följer endast upp och analyserar flickors och pojkars kunskaps- och trygghetsresultat. Rektorn har inte uppmärksammat att det finns något mönster utifrån kön. Skolan har dock identifierat att det finns elever på alla stadier som upplever att de blir retade utifrån könsidentitet. De åtgärder som rektorn har satt upp i sitt förebyggande och främjande trygghetsarbete saknar dock koppling till att elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas i utbildningen. I nuläget finns det heller inga planerade aktiviteter kopplat till värdegrundsteamets årshjul som visar att lärare ska arbeta med jämställdhetsfrågor på mentorstiden eller som tema på värdegrundsdagarna som hålls en gång per termin. Däremot har skolan tidigare haft ett par riktade insatser i klasser där det varit en viss jargong och har då arbetat med flick- och pojkgrupper utifrån behov. Även om lärare arbetar med frågan i undervisningen finns inget sammanhållet arbete kring jämställdhetsuppdraget och det är upp till enskilda lärare att se till att uppdraget genomförs på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett systematiskt och medvetet jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan som säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn följer exempelvis inte upp att undervisningen genomsyras av ett tydligt jämställdhetsperspektiv, som grundar sig i de inledande delarna i läroplanen. Ett gott strategiskt jämställdhetsarbete motverkar stereotypa uppfattningar av vad som anses vara kvinnligt och manligt, vilket annars skulle kunna begränsa elevernas lärande och personliga utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna organiserar ett medvetet jämställdhetsarbete som systematiskt och löpande kan följas upp så att könsmonster kan uppmärksammas i alla aspekter. Det kan förslagsvis handla om att utifrån ett könsperspektiv fortsätta följa upp och analysera mer på djupet kring kunskaps- och trygghetsresultat men också talutrymme i klassrummen, hur könsnormer och könsmonster lyfts i undervisningen eller hur könsmonster synliggörs genom värdegrundsteamets arbete. Rektorn bör sträva efter att samtlig personal ska ha en medvetenhet om hur normativa föreställningar kring riskerar att begränsa elever i deras lärande, val och utveckling och skolans roll i att motverka detta. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapport om lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val¹ samt Skolverkets material Aktivt jämställdhetsarbete i skolan²

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa samt lektionsobservationer och inkommen dokumentation från huvudmannen.

¹ Skolinspektionen (2024). Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val. Tematisk kvalitetsgranskning. Stockholm: Skolinspektionen.

² Skolverket (2024). Hämtad från Skolverkets hemsida <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/aktivt-jamstalldetsarbete-i-skolan> hämtad 11 oktober 2024.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är varierad och stimulerande och innefattar ett aktivt lärarstöd. Det finns en variation och balans mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta på, exempelvis genom att gemensamma genomgångar varvas med att eleverna arbetar enskilt, i par eller i grupp. Vidare varieras lektionernas aktiviteter efter lärarens genomgång och eleverna får exempelvis anteckna, skriva text enskilt, arbeta med problemlösning i grupp, se film kopplat till genomgången eller se på och diskutera experiment. Eleverna får ett aktivt lärarstöd i att förstå uppgiften, komma igång med arbetet och bibehålla sitt engagemang. Lärarna ger tydliga beskrivningar och förklaringar till undervisningens innehåll, för en dialog med eleverna och uppmuntrar eleverna i arbetet.

Lärarna strukturerar undervisningen på olika sätt beroende på ämne och stadie. En del lärare arbetar utifrån en tydlig struktur som innebär att innehållet och syftet med de olika aktiviteterna tydliggörs för eleverna och att lektionen börjar med en återblick på tidigare arbete. Vissa lärare avslutar lektioner med att bara säga att lektionen är slut medan andra lärare sammanfattar lektionsinnehållet och låter eleverna reflektera över vad de har lärt sig. På lågstadiet finns en plan för lektionsstruktur och en röd tråd i hur lektioner startas upp och avslutas, och hur syfte och mål förmedlas på ett för eleverna åldersanpassat sätt. Instruktioner ges muntligt såväl som skriftligt och i dialog med eleverna. På mellanstadiet finns en struktur för hur eleverna ska tas emot utanför klassrummet och hur lektionen ska avslutas men är mer kopplat till att upprätthålla ordning i klassrummet. Det framgår av granskningen att det finns ett påbörjat arbete i arbetslagen på mellanstadiet och högstadiet för att utveckla lektionsstrukturen och för att tydliggöra för eleverna vad som förväntas med lektionen.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

I undervisningen stärker lärarna elevernas självförtroende och motivation att lära. Lärare ger återkoppling till eleverna kring vad som fungerar bra i det dagliga arbetet, och elevers upplevelse är att lärarna uppmuntrar dem till att försöka och förmedlar att de tror på elevens förmåga att klara en uppgift. Eleverna får även muntlig återkoppling genom att lärarna tar kontakt med vårdnadshavarna och berättar vad eleverna har gjort bra. I undervisningen har lärarna genomgående höga förväntningar på eleverna. Lärare visar höga förväntningar genom att vara tydliga med vad som är målet med undervisningen och uppmuntra eleverna till att vilja göra mer för att nå en högre nivå.

Undervisningens innehåll och arbetssätt är välanpassat till aktuell elevgrupp så att arbetet stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Elevhälsan genomför

lektionsbesök och har samtal med lärare om anpassningar. Screeningar görs av elevernas kunskaper på lågstadiet efter en tydlig mall. Speciallärare ger riktat stöd åt enskilda elever men även till en grupp elever som är i behov av att vara i ett mindre sammanhang. På mellanstadiet och högstadiet har det gjorts anpassningar i form av parallellgrupper i svenska och matematik. Eleverna delas in i mindre grupper utifrån behov, både utifrån de som behöver mer stöd såväl som mer utmaningar. Sedan finns ytterligare anpassningar som är utifrån elevbehov så som enklare uppgifter som delas upp, skärmar runt ett bord och hörselskydd. Elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling får exempelvis mer avancerad litteratur eller andra utmanande extrauppgifter. För de elever som har kommit långt i ämnet matematik kan elever på högstadiet läsa spetsutbildning. På skolan finns det lärare som har gymnasiebehörighet vilket möjliggör att lärare kan undervisa vidare i sina ämnen på gymnasienivå.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Lärarna utformar undervisningen så att eleverna får möjlighet att reflektera kring och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Eleverna möter tillfällen i undervisningen när de får reflektera kring frågor utan givet svar. Till exempel ställer lärarna öppna frågor och resonerar med eleverna och eleverna skriver enskilt eller får reflektera tillsammans över vad de har lärt sig, vad som gått bra och hur det känns. Lärare arbetar också med att eleverna får utvärdera med tumme upp eller ner eller utträdesbiljetter kopplat till att eleven ska reflektera över hur det gått för dem på lektionen. Eleverna ges strategier för sitt lärande bland annat genom att lärarna varierar arbetssätt och visar eleverna olika sätt att tänka och lösa uppgifter på.

Eleverna är endast till viss del delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Det finns en viss systematik i att fånga upp elevernas synpunkter på undervisningen i enkäter, klass- och elevråd men resultaten i enkäterna visar att eleverna inte upplever att de får påverka hur de exempelvis ska arbeta på lektionerna. Några enstaka lärare ser till att eleverna få vara delaktiga i att önska sig vissa saker i början av en termin eller välja hur de vill utföra en uppgift under lektionerna. Någon lärare inhämtar elevernas synpunkter på undervisningen och kan omvärdera sitt material medan en annan lärare gör en enkät på eget initiativ för att få förslag till nästa termin. På lågstadiet arbetar de med veckans mål och utvärderar hur det har gått på fredagen. Granskningen visar dock att lärarnas utvärdering med eleverna av själva undervisningens innehåll och arbetssätt inte är ett regelbundet inslag och elevernas möjlighet att genom utvärdering påverka undervisningen framåt är begränsad.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla och implementera metoder för att ge eleverna större möjlighet att delta i kontinuerlig planering och utvärdering av undervisningen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna endast i begränsad omfattning involveras i planering och utvärdering av undervisningen. Om och i vilken utsträckning eleverna bjuds in att utvärdera undervisningen varierar mellan lärare. Detta kan riskera att elevers påverkan på undervisningen inte är reell och att elevernas vilja att ta ansvar för sitt eget lärande minskar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar metoder för utvärdering av undervisningen så att eleverna får en möjlighet att vara mer delaktiga och ha inflytande över sin undervisning. Rektorn bör även säkerställa att elevernas synpunkter, i förhållande till ålder och mognad, tas till vara i det kommande planeringsarbetet kring vad undervisningen ska innehålla och hur arbetet ska bedrivas. Utvärdering av undervisningen kan vara till stöd i arbetet med att skapa strukturer för hur lektioner avslutas, där utvärdering av undervisningen kan ingå som en naturlig och regelbunden del.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa samt lektionsobservationer, inkommen dokumentation från huvudmannen och offentlig statistik.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Det finns ett samlat och strategiskt arbete för att skapa och upprätthålla en god studiero, som eleverna deltar i och där lärarna vid behov vidtar åtgärder för att säkerställa en lugn miljö. Skolan använder sig av elevenkäter för att få en konkret bild över elevernas upplevelse av studiero och elevernas upplevelse diskuteras även på elevrådet där studiero är en prioriterad fråga. I början av varje läsår går alla mentorer igenom ordningsreglerna, mobilpolicy och konsekvenstrappan med eleverna. Ordningsreglerna lyfts också i elevrådet. Klasserna kan även ha särskilda klassregler som de tar fram tillsammans och som gäller i den specifika klassen. Eleverna får även med sig ett förväntansdokument hem där förväntade beteende beskrivs och som ska skrivas under av både elev och vårdnadshavare. Samtliga lärare på skolan använder sig av olika typer av strategier för att upprätthålla studiero i klassrummet, som anpassas utifrån elevernas ålder. Exempelvis använder lärare en klapppramsa eller tecken för att visa att eleverna ska vara tysta och rikta uppmärksamheten mot läraren. En del lärare använder sig av bildstöd i form av trafikljus för att tala om vilken ljudnivå de förväntar sig att det är i klassrummet under arbetet. Lärarna på mellanstadiet använder sig av en gemensam struktur som handlar om att skapa och upprätthålla ordning, exempelvis genom att eleverna tas emot på samma sätt innan lektionen börjar. Emellertid har lärare på mellanstadiet inte pratat ihop sig i kollegiet kring hur de ska skapa samsyn i arbetet med studiero. I vissa klassrum används fysiska hjälpmedel som exempelvis bänkskärmar och hörselkåpor för att underlätta koncentrationen och där med även studieron.

Arbetet för trygghet

Rektorn och personal bedriver ett gemensamt och medvetet arbete för att skapa en trygg skolmiljö för alla elever på skolan. På skolan finns ett värdegrundsteam som arbetar främjande med trygghet i samverkan med lärarna. Värdegrundsteamet har utformat ett årshjul med olika värdegrundsord och material som lärare ska arbeta med på mentorstiden varje månad. Värdegrundsmaterialet omfattar ett arbete med normer och värden som är kopplat till skolans trygghetsplan. Innehållet i skolans trygghetsplan förankras i samtliga klasser genom att mentorerna presenterar planen utifrån ett åldersanpassat material varje läsår och som sedan följs upp kontinuerligt under lektioner och mentorstider. Elevernas upplevelse av trygghet kartläggs genom enkäter och trygghetsvandringar och svaren analyseras sedan av värdegrundsteamet. Frågor kring trygghet och olika riskområden ställs även i elevrådet och som sedan tas upp i klasserna under mentorstiden. För att få en mer fördjupad analys och förståelse kring trygghetsfrågor håller rektorn och biträdande rektorn även samtal med elever från högstadiet. Förebyggande åtgärder sätts in utifrån de analyser som görs. Exempelvis upplevde elever från olika stadier oro

kring att det var för trångt i korridorerna och att elever från högstadiet inte hade någonstans att ta vägen vid raster. För att åtgärda detta har skolan från och med höstterminen skapat ett uppehållsrum till högstadiet där olika aktiviteter erbjuds och som är bemannat med en pedagog. Skolan har även en socialpedagog som rör sig i korridorerna och lokalerna för att skapa mer trygghet bland eleverna. På lågstadiet har extra personal tillsatts för att följa med i omklädningsrummen och extra städning av toaletter har satts in utifrån upplevd otrygghet på dessa platser. Rektorn har även fördelat fler resurser till rasterna i form av att anställa en så kallad rastpedagog som ansvarar för att planera rastaktiviteter för att skapa en mer trygg miljö för eleverna. Vidare har rektorn anpassat den fysiska utemiljön med att införskaffa en klätterställning, en scen och plats för bollspel på skolgården. Det framkommer att även rastpedagogen har gjort stor skillnad i det förebyggande arbetet med att skapa en trygg skola.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg, 5. Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, elevhälsa och lärare samt inkommen dokumentation från huvudmannen och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar lärares bedömningar i alla årskurser och ämnen i syfte att identifiera eventuella avvikelser och att rektorn har förklaringar till de avvikelser som identifieras. Rektorn jämför bland annat omdömen och betyg i samma ämne för att uppmärksamma skillnader, samt jämför betyg med resultat på nationella prov för att upptäcka avvikelser. Rektorn har inte sett några större avvikelser på gruppnivå utan det handlar framför allt om individuella elever. Det kan dock i något fall handla om enskilda lärare och deras bedömningspraktik. Rektorn har sett avvikelser vad gäller tre olika ämnen på högstadiet och haft samtal med berörda lärare i syfte att analysera och finna förklaringar till avvikelserna.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn till stor del ger lärarna förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna har avsatt tid för sambedömning utifrån ett bestämt konferensschema samt tid för gemensam rättning och sambedömning av nationella prov under en studiedag på vårterminen. Rektorn beskriver att lärarna har möjlighet till sambedömning, samplanering under arbetslagsmöten på lågstadiet och i ämnesmöten på mellanstadiet och högstadiet. Dock beskriver vissa lärare att tiden för ämnesmöten ofta försvinner till förmån för andra typer av möten samt att andra uppdrag lagts parallellt med ämnesmötena vilket gör att ämnesmötena inte alltid kan användas till att samplanera och sambedöma.

Vidare framkommer att på mötena har det förts samtal kring vikten av att särskilt beakta de nationella proven och att det finns en rutin för sambedömning av de nationella proven i ämneslagen på skolan med syfte att skapa samsyn. Lärare använder också exempelvis bedömningsstöd och kartläggningsmaterial för att få en samsyn kring bedömning. På högstadiet används främst ämnesmatriserna som ett bedömningsverktyg. Detta för att medvetandegöra och tydliggöra betygskriterierna för eleverna. Speciallärare och specialpedagog har varit med och diskuterat bedömning och hjälpt till med bedömning i ämnen och bedömning av de nationella proven. Rektorn har sett till att nyexaminerade och nyanställda lärare fått handledning av mer erfarna kollegor men även att stöd ges av arbetslag eller ämneslag. Under läsåret 2023/2024 genomfördes en fortbildningsinsats för att höja lärares kompetens inom bedömning och betygssättning utifrån ett identifierat behov. Lärarna arbetade med material som finns på Skolverkets lärportal samt diskuterade tillsammans med kollegor vilket skapade större samsyn kring detta område.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet men vill i detta sammanhang påpeka vikten av att rektorn säkerställer att samtliga lärare har regelbunden möjlighet till sambedömning och samplanering.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3, 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor och representant för huvudmannen samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och målpuppfyllelse vad gäller nationella mål och likvärdighet.

Huvudmannen tar del av sammanställningar kring kunskaps- och trygghetsresultat, resultat avseende klagomål och anmälningar om kränkande behandling. Analysen av resultaten görs av huvudmannens styrelse i samverkan med rektorn. Huvudmannen använder sig av en fastställd årsplan med punkter som tas upp varje månad med skolans ledningsgrupp. I arbetet har huvudmannen satt indikatorer som behöver nås för att sedan kunna uppnå de övergripande målen i systemet. Huvudmannen lägger själv in egna aktiviteter och kopplar det till de målen som rektorn tar fram för sin verksamhet och följer upp dessa. Under läsåret 2023/2024 fick huvudmannen på Metapontum inbjudan till kvalitetsdialoger med Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) och påbörjade ett arbete med att implementera ett kvalitetssystem. Arbetet fortsätter även detta läsåret och kommer vara en grund för att förbättra och strukturera det systematiska kvalitetsarbetet på skolan. Huvudmannen granskar rektorns kvalitetsarbete utöver att budgeten följs. Skolchefen har sitt kontor på skolan men i en annan ände av huset än rektorn och övrig skolläddning. Detta medför att huvudmannen kan identifiera eventuella behov i verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och arbeta förebyggande.

Roller och ansvarsfördelning mellan huvudmannen och skolan är också kända och väl förankrade inom skolans organisation. Vid uppstart av varje läsåret presenteras huvudmannen för personal på skolan. Vidare tar huvudmannen emot och utreder klagomål och kränkingsanmälningar på ett oberoende sätt och vidtar nödvändiga åtgärder. Huvudmannen och rektorn har förtydligat rutinerna för klagomålshandlingen för personalen under det senaste läsåret. Dessutom har skolan informerat elever och vårdnadshavare om hur de ska gå tillväga vid klagomål, exempelvis har

rutinerna kommunicerats i skrift genom ett dokument med tillhörande blankett för klagomål och synpunkter. Huvudmannen har även haft samtal med vårdnadshavare gällande rutinen när de har hört av sig till huvudmannen via telefon. Av granskningen framgår att ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn avseende klagomål är tydlig och att huvudmannen kan utreda klagomål gällande rektorn på ett oberoende sätt. Huvudmannen tar ansvar för att följa upp utredningar av både klagomål och kränkingsanmälningar och vidtagna åtgärder för att säkerställa en trygg verksamhet.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger gott stöd till rektorn utifrån de behov som uppstår. Rektorn arbetar nära huvudmannen och har regelbunden dialog, ibland varje dag, kring den verksamhet som bedrivs på skolan. Vid behov får rektorn stöd av huvudmannen i frågor som till exempel svåra personalärenden eller att samla krisgruppen för att se över krishanteringen. Huvudmannen är som ytterst ansvarig ett stöd till rektorn i arbetet med att skolan når en god måluppfyllelse och likvärdighet i utbildningen och är även involverad i olika typer av frågor såsom arbetsmiljöfrågor eller skyddsronder med elever. Rektorn får stöd i att utvecklas i sin roll som pedagogiskledare och ingår i ett nätverk för rektorer inom koncernen som huvudmannen tillhör. Rektorerna träffas ett par tillfällen under året, det erbjuds föreläsningar och möjlighet att samverka med andra rektorer.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Huvudmannen tar ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för undervisningen. Huvudmannen följer kontinuerligt upp att skolans lokaler är väl anpassade för den undervisning som bedrivs och för vilken målgrupp den avser. Exempelvis anpassas klassrummen med ljudisolerade klassrumsdörrar i de klassrum där ljud hörs in från korridorerna, ett uppehållsrum har skapats för eleverna på högstadiet för att skapa en mer lugn och trygg miljö. Under förra budgetåret har huvudmannen i samråd med rektorn beslutat att flytta personalrummet för att prioritera att eleverna ska få större klassrum med små grupprum i anslutning. Huvudmannen följer regelbundet upp skolans behov av lärverktyg i dialog med rektorn. Utifrån dessa uppföljningar har huvudmannen under det föregående läsåret prioriterat att köpa in projektorer och gjort en satsning på att köpa in material till programmering. Till denna satsning finns en förstelärare som ska leda utvecklingsarbetet med programmering på skolan.

Det framgår att huvudmannen har en kompetensutvecklingsplan för att säkerställa att lärare har rätt kompetens. Exempelvis har lärare fått

utbildning kring ledarskap i klassrummet och matematiklärare har genomgått kompetensutveckling kring en matematisk metod som skolan arbetar med. Vidare deltar skolan i ett forskningsprojekt i ämnet matematik som handlar om hur elever utvecklar resonemangsförmågan. Arbetet kommer att följas upp av skolchefen inom ramen för pågående skolchefsutbildning. Generellt sätt erbjuder huvudmannen de lärare som är i behov av utbildning för att bli behöriga tjänstledighet en dag i veckan och ger ekonomisk ersättning för material som de behöver för sina studier.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, utredare.

I den slutliga handläggningen har Sevi Karoussi, utredare (föredragande) och Åsa Pleiner, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer och en observation under en rast på skolgården.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En digital intervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den offentlig statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och

utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 och 23 ~~november~~ oktober och genomförde en digital intervju den 25 ~~november~~ oktober 2024. Besöket genomfördes av utredare Sevi Karoussi och Åsa Pleiner, samt en medföljande utredare/statistiker Helena Schiöler.

Grundskolan Metapontum är en fristående skola belägen i Stockholms kommun, med huvudmannen Metapontum AB. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–9. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går cirka 494 elever i årskurs 1–9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer och en administrativ chef.